

2007. június 25.

Népszabadság

A szabad mozgás joga

Szívszorító, hogy a több mint félmillió magyar fogyatékkal élőknek mennyire akadályozott a mozgása. Egy felmérés szerint mindössze 6 (hat!) budapesti egészségügyi intézmény volt valóban akadálymentesnek nevezhető. Még ma is akad olyan gyermekintézmény, amelynek liftjébe nem fér be a tolószék. Sok rendelő lépcsője mellé építettek ugyan rámpát, de olyan meredeket, hogy azon egy élsportoló sem tudná felküzdeni magát. Varga Réka, a Mozgáskorlátozottak Egyesülete Országos Szövetségének jogásza a Granum orvosi lapban kerek perccel kimondja: középületeinkben nem valósult meg az akadálymentesítés. Holott 1998. január 1-je óta már csak a fogyatékosok igényeit figyelembe vevő, szigorú szabályok szerint szabad (na) építkezni. Az 1997-es kormányrendelet meghatározza még a lépcsőfokok magasságát is, az ajtók minimális méretét. Tartalmazza, hogy hol milyen rámpát, csúszásgátlót, korlátot, fogódzót kell építeni.

Hogy miért neheztik meg hendikepes társaink egyébként sem könnyű életét? Közöny, cinizmus, tudatlanság. Az építetők szerint ez túl sok plusz-költséggel jár – mihez is mérhető a „túl sok”? Ráadásul, a tévhittel ellentétben, nem ez drágítja meg igazán az építkezést.

Varga Réka végkövetkeztetése szomorú: mivel nincs állami szerv, amely ellenőrizné az akadálymentesítést, és büntetné a hiányát, a fogyatékosok szervezeteire marad a feladat, hogy kiharcolják egyenlő esélyeiket. Egy egészséges társadalomban ez az egészségesek dolga lenne.

Békés Megyei Hírlap

Távmunka

Tizenkét távmunkahely költségeire nyert támogatást a szarvasi önkormányzat. A munkaerőpiaci intervenciók központjának értesítése szerint a támogatás összege 6 millió 793 ezer forint.

Népszabadság

Üdülés kerekesszékekkel

A korábbiaknál jóval kevesebb mozgáskorlátozott vett részt a számunkra rendezett idei sífoki találkozón. A főszervező szerint ennek legfőbb oka az üdülési alapterv és a mozgáskorlátozottak szövetsége között több éve tartó vita, ami miatt rosszul működik a támogatási rendszer.

A csökkenő támogatottság miatt az idén alig száz mozgáskorlátozott jutott el a siófoki Ezüstpart Hotelben megrendezett többnapos 25. balatoni találkozóra, holott az elmúlt években ennek többszöröse volt a résztvevők száma – állítja Hegedűs Lajos, a Mozgáskorlátozottak Egyesületei Országos Szövetségének (MEOSZ) elnöke. Mint kifejtette, azt állam három éve kivonult tagjaik közvetlen üdülési támogatásából. Azóta a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítványtól juthatnak üdülési csekkhez, újabban csak két évente, és elveszítve a korábbi speciális támogatottság lehetőségét. A mai támogatási rendszer elsősorban a jövedelmük alapján rangsorolja a megváltozott munkaképességűeket, s egyáltalán nem veszi figyelembe a rokkantság fokát – állította Hegedűs Lajos, aki szerint komoly gondot okoz az is, hogy gyakran olyanok is igénybe vehetnek a rokkantakkal egyenértékű támogatást, akik arra nem szorulnának rá.

Az országban 320 ezer mozgáskorlátozott tartanak nyilván, s 15 százalékuk kerekesszéket használ. Ha tényleg mozgásképtelen valaki, fokozott segítségre, egyebek közt kísérelőre szorul, ami sokkal költségesebbé teszi az életet és az üdülést – indokolta a szövetség elnöke azt, mikéért lenne szükség a jelenleginél jobb, a régihez hasonló differenciálásra az üdülési támogatások biztosításában.

- Jelentősen visszaesett a vendégeink száma – számolt be tapasztalatairól Tóth Lajosné, a mozgáskorlátozottak somogyi egyesülete által működtetett igali üdülő gondnoka. Míg korábban 80 százalékos volt a kihasználtság, az elmúlt hetekben a 24 helyükhöz képest mindössze egy, pár napja pedig öt mozgáskorlátozott pihent a több millió forintért felújított üdülőben. Nem jutnak megfelelő támogatáshoz az arra rászorultak, ezért nem tudják megfizetni a napi 2500 forintos szállásköltséget – mondta Tóth Lajosné.

Karácsony Mihály, a szakszervezetek és a kormány által alapított Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány elnöke kijelentette: nincs ma az országban még egy szervezet, amely hozzájuk hasonló nagyságrendben támogatná a rászorultakat. Az idén eddig 300 millió forintnyi támogatást osztottak szét a fogyatékkal élők nyaraltatásának támogatására. Az igénylők több kategória szerinti besoroltságát nem ellenőrzik, a támogatási kérelmek jogosságát az orvosi igazolás, illetve a normatív feltételeknek megfelelő, vagyis 75 ezer forint alatti jövedelemszint alapján értékelik ki. Az alapítványi vezető szerint ez megfelelő differenciálást biztosít a kérelmezők rangsorolásában, hiszen az arra rászoruló a kísérelője számára is üdülési támogatáshoz juthat. Karácsony Mihály szerint célszerű megoldás lehet, ha minden szervezet a saját kerete felosztása felett rendelkezik. Hozzátette: akadtak olyan civil szervezetek, amelyek vállalták volna, hogy rangsorolják az igénylőket rászorultsági alapon, de jelentős közvetítői jutalékért, s bizonyos keret feletti rendelkezési jogért, amit az alapítvány elfogadhatatlannak tart, ezért nem várható változás a szervezet jelenlegi támogatási gyakorlatában.

- Mivel a MEOSZ-nak és az üdülési alapítványnak három éve nem sikerül egymással dűlőre jutnia, az idén már csak a jubileum és az EU által az esélyegyenlőség évének „kinevezett” 2007 miatt vállaltam el a balatoni találkozó megszervezését – mondta Szőnyi Ferenc, a 16 külföldi résztvevőt is fogadó rendezvény MEOSZ által társadalmi munkában megbízott főszervezője. Szerinte a mozgáskorlátozottak üdültetése a pazarló, szakszerűtlen támogatási rendszer és az elmaradt akadálymentesítések miatt egyre nehezebb. Az üdülési támogatás megszervezésében elegendő lenne, de a jelenlegi pályázati gyakorlatban alanyi jogon jár olyanoknak is, akik vagy anyagilag, vagy fogyatékoságuk okán nem szorulnának rá – állította Szőnyi Ferenc, példaként említve, hogy egy 50 százalékban leszázalékolt, járóképes ember is kaphat támogatást kísérelőhöz, miközben sok mozgáskorlátozott – kellő támogatás, valamint információ hiányában – nem jut nyaralási lehetőséghez. S miután kevés mozgáskorlátozott jut el a Balatonhoz, így az üdülőkörzetben ma még nem akad vállalkozó, aki az ő üdültetésükre szakosodna. Pedig lenne igény az ilyen jellegű szolgáltatásokra – tette hozzá Szőnyi Ferenc.

Akadálymentesítésre nincs forrás Medgyesegyházán

Akadálymentesítés kellene Medgyesegyházán, de nincs miből. A közhasználatú intézményeket a mozgáskorlátozottak számára is elérhetővé kellene tenni, de ez 42 millió forintba kerülne. A törvény a feladat meghatározásakor és a határidő kijelölésekor nem biztosított forrást az önkormányzatoknak a munkálatok elvégzésére. Csak pályázati forrásból oldható meg az akadálymentesítés. Az operatív programok 50 millió forintot szánnak a feladat megoldására. A képviselő-testület úgy határozott, minden ilyen jellegű pályázaton részt vesznek.

Rokkantsági nyugdíj helyett rehabilitációs járadék?

Teljesen új minősítési rendszeren keresztül lehet rokkantsági nyugdíjhoz jutni a jövőben, a kormány inkább a munkaerőpiacra való visszajutást támogatná ugyanis egy rehabilitációs program segítségével - az Országgyűlés 337 igen, nem szavazat és tartózkodás nélkül fogadta el hétfőn az erről szóló törvényjavaslatot. Az új rendszer már az év második felében elindul egy "próbautemmel".

Az új rendszer elsősorban nem azokat érinti majd, akik már most is rokkantnyugdíjasok, hanem azokat, akik 2008 után igénylik ezt. A jelenlegi rokkantnyugdíjasok közül nem érinti a változás azokat, akiknek véglegesen ítélték meg az ellátást, illetve az I. csoportos rokkantnyugdíjasokat sem. A II. és III. csoportosokat azonban az esedékes felülvizsgálatuk során már az új rendszer szerint bírálják el.

A változtatások lényege, hogy az új, 52 év alatti igénylőket a januárban alakult Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet bizottsága vizsgálja meg és dönti el, hogy rehabilitálhatóak vagy sem. Ha nem, megkapják a nekik járó rokkantsági nyugdíjat.

Ha azonban igen, akkor rehabilitációs járadékot kapnak legfeljebb három évig. Ennek mértéke megegyezik a III. csoportos rokkantsági nyugdíj összegével, de a folyósítás ideje alatt az állam védett és célzott foglalkoztatást biztosít az igénylőknek. A kormány célja, hogy legfeljebb három év alatt a foglalkoztatás mellett végzett rehabilitációs szolgáltatások igénybe vételével az igénylő önerőből képes legyen visszatérni a munkába. Ha valaki nem bejelentett munkát végez a rehabilitációs járadék folyósítása alatt, automatikusan elesik a járadéktól.

A kormány tervei szerint 2008-ban 25 ezren vehetik igénybe a rehabilitációs járadékot és ebből már 5-6 ezren vissza is térhetnek a foglalkoztatási piacra. A rendszer 60 milliárd forintba kerül, amelyet az állam az Új Magyarország Fejlesztési Terv részeként finanszíroz.

A rokkantnyugdíját bukhatja, akit feketemunkán fognak

Hétfő délután 198 igen szavazattal, 138 nem szavazat ellenében elfogadta a parlament a rehabilitációs járadék bevezetéséről szóló törvényjavaslatot. A 2008. januárjában hatályba lépő szabályozásban megfogalmazottak szerint a cél, hogy esélyt adjon a megváltozott munkaképességűeknek az elhelyezkedéshez, a visszatéréshez a munka világába.

Mint arról már korábban beszámolt az mfor.hu, a statisztikák szerint minden negyedik rokkantnyugdíjas munkaképes, ám a munkaadók egyáltalán nem akarnak megváltozott munkaképességű alkalmazottal dolgozni. Összességében azonban a költségvetésnek hatalmas kiadást jelent a munkaerőpiacról így vagy úgy kikerülő, még aktív korú emberek ellátása.

A jelenlegi rendszer problémája abból ered, hogy a rokkantsági ellátás mellett, illetve azt követően sokan nem tudnak újra elhelyezkedni, ami elsősorban a rehabilitációs szolgáltatások hiányára vezethető vissza. Elavultnak tekinthető a minősítési rendszer is, mivel kizárólag az egészségkárosodás mértékére és nem a megmaradt munkaképességre koncentrálnak. A megváltozott munkaképességű személyeknek csupán az egytizede dolgozik bejelentve a fejlett országokban mért 30-50 százalékkal szemben. A becslések szerint ugyanakkor mintegy 150-200 ezer ember vállal illegálisan munkát.

Hírfórum

Dietetikusok segítik a paralimpikonok felkészülését

Együttműködési megállapodást írt alá a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége (MDOSZ) a Magyar Paralimpiai Bizottsággal (MPB).

Az MDOSZ számára kiemelt fontossággal bír a lakosság tájékoztatása mellett a sajátos táplálkozási igényű csoportok szakmai segítése is, ezért fogadták örömmel a speciális helyzetű olimpiakonok szakmai támogatására való felkérést.

A Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége az együttműködés keretében vállalta, hogy a Bizottság tagjai részére a helyes táplálkozással kapcsolatban szakmai előadásokat tart, valamint a sportolók részére speciális, egyénre szabott táplálkozási programot dolgoz ki a minél jobb versenyteljesítmény elérése érdekében.

Ez a szakértői együttműködés a dietetikusok számára is kihívás, hiszen az átlagembertől eltérő, versenysportolókra vonatkoztatott étrendet kell kialakítaniuk az életkor, a nem, és a versenysport figyelembevételével, különös tekintettel az egyéni egészségi állapot igényeire. Így a paralimpikonok személyre szabott tanácsadást és táplálkozási tervet kapnak a szakemberektől.

Az MDOSZ mindezek mellett kötelezte magát arra, hogy a MPB csapatorvosával együttműködve a kötelező orvosi vizsgálat eredményeit is figyelembe veszi a program kidolgozásában.

Az MDOSZ reméli, hogy a dietetikusok a megállapodással hozzájárulhatnak a Magyar Paralimpiai Bizottság eredményesebb munkájához, a sportolók teljesítményének növeléséhez, és a további sportsikerekhez a 2008-as pekingi olimpián.

**100 méteren 10,91 másodpercet fut
Oscar túl gyors**

Pretória - Az athéni paralimpián világrekordot ért el 200 méteren, de Oscar Pistorius (21) már annyira profi, hogy jövőre az egészségesek mezőnyében indulhat a pekingi olimpián.

"Ha időeredményei arra feljogosítják, Oscar Pistorius együtt versenyezhet nem fogyatékos profi sportolókkal" - közölte a Nemzetközi Atlétikai Szövetség szóvivője.

A dél-afrikai egyetemista alsó szárkapocscsontok nélkül született, lábszárait térd alatt amputálni kellett. Tinédzserként vált a sport szerelmesévé. Rögbizett, vízilabdázott, majd áttért a futásra. A 2004-es athéni paralimpián 200 méteren világrekordot döntött, és ezt azóta kétszer túlszárnyalta. A mostani ideje 21,58 másodperc, amely már nem sokkal marad el a 19,47-es olimpiai győztes athéni idő-től, és 100 méteren is ő tartja a rekordot.

Pekingben Oscar lehetne a világ első paralimpi-konja, aki egészségesekkel indul, még hozzá jó eséllyel, és ez fejtörést okoz a szakértőknek. Olyan kiváló technikát fejlesztett ki, hogy szénszálas futólábai sokak szerint előnyt jelentenek neki. Túl gyors!